

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłata się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesatów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamsów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pettlowy jednosłupkowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 68 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Państwa Maryi Nr. 38. — Telefony Nr. 5

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

CIĄGNIENIE DZIŚ I JUTRO

19147—

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi d. 2 czerwca:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Ruprechta.

Walki artyleryjskie na wielu odcinkach frontu.

Częściowe ataki angielskie na południe od Lys i na północ od Albert zachwiały z ciężkimi stratami.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na południowym zachodzie od Noyon wyparliśmy wroga z lasu koło Carlepont i Montagne.

Zdobyliśmy wzgórze na wschód od Maulin-sous-Tarent i silnie odrutowane linje nieprzyjacielskie w Nounvion.

W ataku z obydwóch stron rzeki Oureq odrzuciliśmy wroga poza odcinek Tabure i zdobyliśmy wzgórze Passy i Gourchamps.

Nad Marną sytuacja nie uległa zmianie. Leżąca na północnym brzegu rzeki część miejscowości Chateau-Thierry została przez wroga opuszczona.

Na północnym wschodzie od Verneuil i z obydwóch stron Andre silne kontrataki Francuzów.

Wśród ciężkich strat odparto nieprzyjaciela.

Na wschód od Reims wpadliśmy podczas lokalnego ataku do rowów nieprzyjacielskich przy St. Leonard i wzięliśmy do niewoli załogę obsadzoną przez nasze wojska przejściowo fortu Pompelle.

Francusko-amerykańskie składy olbrzymich rozmiarów wpadły w nasze ręce przy Fere-en-Tartenois. Przeszło pół miliona nabożów i amunicji artyleryjskiej, nieprzebrane zapasy narzędzi pionierskich i telefonicznych oraz więcej niż 1000 rowerów wpadło w nasze ręce.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Głosy prasy francuskiej o ofensywie niemieckiej.

„Victoire” pisze: Na co się zda ukrywanie naszej troski, że cała Francja uświadomiła sobie powagę sytuacji wobec ofensywy niemieckiej. Wczoraj, w trzecim dniu walki, naciśnięcie nieprzyjaciela powiększyło się, miast się zmniejszyć. Niebezpieczeństwo naszej sytuacji znajduje się w centrum pomiędzy Soissons i Reims, gdzie Niemcy posuwają się naprzód krokami olbrzymimi. Rozpoczyna się nowa bitwa nad Marne, która będzie otwartą, bitwą polową, podobnie

jak i pierwsza, i jest rzeczą smutną, iż obecnie znów zakwestjonowane są rezultaty tej niesmiertelnej bitwy z 1914 roku. Dziś drogo musimy przypłacić zdradę bolszewików.

„Matin”, Włóg chce dotrzeć do Paryża i posiadać Boulogne i Calais. Nie chodzi tu już o przełamanie frontu i okrążenie wojsk francusko-angielskich, przeprowadzone w wielkim stylu, lecz o zupełne zniszczenie wojsk koalicyjnych przez powtarzające się niespodziewane ataki. Strategia ta usprawiedliwiona jest krótkim dystansem, dzielącym wojska niemieckie od stolicy Francji i wybrzeża morskiego.

„Petit Parisien” oświadcza, iż komunikat oficjalny, stwierdzający, że główne dowództwo francuskie było zupełnie zaskoczone atakiem nieprzyjacielskim, wydaje się zupełnie nieprawdopodobne. Ktokolwiek ma jakiekolwiek, chociażby najmniejsze pojęcie o sprawach wojskowych, musi przyznać, że tego rodzaju przygotowania nieprzyjaciela nie mogą ujść uwadze. Trzeba więc szukać innych przyczyn, któreby wytłomaczyły ten dziwny fakt.

„Temps” paryski: Losy Francji waga się. Ostatnio twierdzono w kołach urzędowych, że niema się prawa czynić błędów w czasach wojny. Zasadą tu powinna dotyczyć się wszystkich. Społeczeństwo ufa armji, pragnąc obrony i ratunku Francji. Ale oczekuje ono, że i rząd francuski wyożgnie nauki z rozgrywających się wypadków i naprawi popełnione błędy.

Atak lotniczy na Paryż.

Kilka nieprzyjacielskich statków napowietrznych przyszybowało wczoraj nad naszymi linjami, kierując się w stronę Paryża.

Dzięki doniesieniu posterunków strażniczych zostały one natychmiast wzięte pod ogień baterji obronnych. Alarm rozpoczął się o 11 godz. 51 minut i skończył się o północy.

Zrzucono kilka bomb na teren Paryża. Ofiar dotychczas nie zameldowano.

Zatopienie amerykańskiego parowca.

Admirał Sims donosi, że wczoraj rano podczas powrotu z Europy do Ameryki, storpedowano i zatopiono amerykański parowiec transportowy „Prezydent Lincoln” (18163 ton). Szczegółów brak. (Mowa tutaj o byłym parowcu linii Hamburg—Ameryka tej samej nazwy).

O granice Białorusi.

Białoruska delegacja odwiedziła ukraińskiego ministra spraw zagra-

nicznych w kwestji ustanowienia granic z Ukrainą z udziałem w wielkoruskich pertraktacjach pokojowych.

Delegacja wręczyła pozatem notę, z oświadczeniem o niezależności i z prośbą o zatwierdzenie jej przez rząd sowieński, jak również z propozycją przystąpienia do uregulowania granic i wstąpienia w stosunki handlowe.

Położenie Reims.

Zürcher „Tagesanzeiger” donosi: Wojska niemieckie znajdują się z boków i z tyłu fortyfikacji Reims.

Tunel pod Gibraltarem.

„Nouvelist” donosi z Madrytu: Oficerowi saperów Martinie Rubie zostało polecone, aby przestudjował plany, tyżące się budowy tunelu pod cieśniną Gibraltaru.

Roboty nad przeprowadzeniem robot zajęłyby 5 lat czasu.

Przed naradami w Berlinie.

Hr. Burian, który w sobotę miał długą konferencję z prezesem ministrów dr. Seidlerem uda się w najbliższych dniach do Berlina celem przeprowadzenia dalszych pertraktacji z kanclerzem niemieckim w sprawie nowego sojuszu i ostatecznego podpisania aktu. Hr. Burian przyjęty został wczoraj przez cesarza na audjencji w obecności prezesa ministrów.

Jak wiadomo na naradach berlińskich omawiana będzie również sprawa polska.

Działalność rządu dońskiego.

Delegacja rządu dońskiego wręczyła hetmanowi Ukrainy swoje pełnomocnictwa. Dąży ona do tego, aby została uznana przez rządy państw centralnych celem wszczęcia oficjalnych rokowań z rządem ukraińskim.

Wydalenie polaków z Ukrainy

„Dziennik Narodowy” otrzymuje z Kijowa wiadomość, że władze ukraińskie wypowiadają masowo polską osadę polakom, którzy dotąd zajmowali stanowiska państwowe. Wypowiedziano pracę nawet inżynierom komunikacji. Aktualną staje się wobec tego sprawa ich powrotu do kraju. Do władz niemieckich napywają masowe podania w tym kierunku. Nasze czynniki rządowe napewno są już o tem poinformowane. Wiadomość powyższa zgadza się z zapowiedzią, że nowy dyktatorski rząd ukraiński prowadzić będzie politykę z wykluczeniem tendencji polskich i rosyjskich.

Jak wiadomo, rząd hetmana Skoropadskiego dąży do odseparowania Ukrainy od Polski.

Chwila bieżąca.

— Clemenceau zniósł wszystkie urlopy, prócz umotywowanych chorobą.
— Generał Donjesow mianowany został atamanem wszystkich kozaków dońskich.
— Generałowie Popow i Samilow otrzymali dymisję.
— Jeden z polskich niemieckiege dalekonośnego działu, ostrzeżliwu-

jącego Paryż, upadł na kościół w obrębie miasta.

— Według doniesienia biura Havasa z Moskwy zabronił rząd wjazdu do Archangielska i portów wybrzeża Murmańskiego.

ROŻNE NOWINY.

Zboże węgierskie dla państw centralnych.

W myśl umowy, zawartej pomiędzy miarodajnymi czynnikami. Węgry dostarczą w ciągu miesiąca lipca nadwyżkę tegorocznych zniw Austrii i Niemcom. Jak wiadomo, umowa przewiduje, że to państwo, w którym żniwa najwcześniej się rozpoczną, obowiązkowo jest swą nadwyżką oddać swym sprzymierzeńcom.

Protest Czeskiej Rady Narodowej.

Dzienniki donoszą z Pragi: Czeska Rada Narodowa postanowiła na posiedzeniu plenarnym zaprotestować przeciwko rozporządzeniu wojennym rządu. Rada narodowa przyłączyła się do manifestacji związku czeskiego i oświadcza, iż naród czeski wszelkimi środkami zwalczać będzie te rozporządzenia.

Organizacje niemieckie w Polsce.

Gazety niemieckie opisują przebieg zjazdu związków niemieckich w Polsce, który odbył się w Łodzi.

Referent Fischer mówił o dotychczasowej działalności związków niemieckich i stwierdził, że w okręgu łódzkim jest ich 18, w okręgu Łaskim 8, w okręgu Brzezińskim 5, w Sieradzkim 6, Łęczyckim 7, Kutnowskim i Gostyńskim 4, Konińskim 10, Nieśzawskim i Włocławskim 11, Lipińskim 15, Rypińskim 2, Wieluńskim 1, Słupceckim 6, Rawskim 5, Warszawskim i Grójeckim 6.

Razem jest więc 109 związków, z których otrzymało już zatwierdzenie urzędowe.

Związki te mają swoje kasy, które pomimo braku sił wyszkolonych dzisiaj już w 30 związkach są czynne. W Zagorowie kasa dała 4.000 marek, w Lipnie 9.000 mk. czystego zysku w ciągu kwartatu, a kasa w Rypnie wykazała, że posiada 150.000 mk. wkładów.

Założono bank związkowy w Łodzi i w ten sposób — pisze łódzka gazeta — położono kamień węgielny pod organizację ekonomiczną niemieckości w Polsce.

Sprawa polska.

Pod przewodnictwem wice-prezesa hr. Baworowskiego odbyło się posiedzenie prezydium Koła polskiego. Na posiedzeniu tem omawiano znowu stanowisko polaków względem gabinetu dr. Seidlera. Obrady, w których uczestniczyli również minister dr. Twardowski, odroczone zostały bez rezultatu, ponieważ Koło polskie pragnie dokładnie sprecyzować swoje stanowisko dopiero po przeprowadzeniu przez hr. Buriana konferencji z niemieckimi mężami stanu. W d. 9 b. m. odbędzie się w Krakowie nowa konferencja Koła polskiego, która ma doprowadzić do niejakiego wyjaśnienia sprawy austro-polskiego rozwiązania.

W sprawie budżetu m. Częstochowy ZA ROK 1918 | 19.

VI.

Co się tyczy sprzątania ulic i placów, to na wysoką ich kosztów wpływa również drożyzna robocizny; jest projekt powierzchni tej czynności Straży Ogniowej, o ile zaproponowane przez Straż warunki będą możliwe do przyjęcia.

Wybrukowanie kawałka ulicy Stodolnianej od ul. Warszawskiej do przejazdu kolejowego jest niezbędnym; ulica ta pełna dołów i kałuż, stanowi nieraz jedno gnojowisko, zdradliwe bardzo dla przejeżdżających wozów.

Reparacje bruków i mostów razem w sumie 21.000 mk. są zwykłym lataniem,

choć nieprodukcyjnym, lecz niestety koniecznym.

Co się tyczy kosztów oświetlenia miasta w sumie mk. 39.500 to zaznaczyć należy, że koszt ten obejmuje eksploatację 140 lamp na ulicach i placach Częstochowy, czyli jedna lampa kosztuje przeciętnie mk. 282 na rok; oświetlenie miasta jest naogół niedostateczne, w chwili jednak obecnej musi wystarczyć wobec dzisiejszych warunków życia.

Pozycja tycająca się pensji stałego personelu w sumie 10000 mk., zatrudnionego przy robotach w parkach i na plantacjach miejskich, jest zbyt niska, uwzględniając przewidywaną podwyżkę płacy; zaangażowanie jeszcze jednego pomocnika ogrodnika z pensją 115 mk. miesięcznie jest w związku z utrzymaniem porządku w ogrodzie przy cerkwi, zaznaczyć bowiem należy, że Zarząd Cywilny, oddając miastu dla publicznego użytku powyższy ogród, zastrzegł wyraźnie, że musi on być utrzymany w należytych porządku.

Robocizna w sumie 10000 mk. podług budżetu, oszacowana jest zbyt nisko; w r. 1917 od I i IV do 31 XII robocizna wyniosła 10.536 49 mk. w r. b. uwzględniając wzrost cen robocizny, cyfra ta osiągnie zapewne 14.000 mk. Dr. Nowak.

Program Wielkiej Kwesty

Ogólno-Krajowej w Częstochowie od 9 do 16 czerwca 1918 r.

W niedzielę dnia 9 czerwca.

1) O godzinie 11-ej rano nabożeństwo na Jasnej Górze, na intencję młodzieży. 2) Kwesta uliczna od godz. 8 rano do 8 wiecz. (Sprzedaż znaczków, żetonów i t. p.) 3) O godz. 3 i pół po poł. zabawa w parku 3-go Maja. Program: Orkiestra, loteria fantowa, corso rowerzystów z nagrodami (zapisy przyjmuje sklep Kwesty ul. P. Marji № 52) tańce, namiot wróżki, ćwiczenia gimn., tańce Czardasza i marynarski, na estradzie „Schadzka” komedia w 1 akcie, sceny komiczne, walki, bufet i t. p.

W poniedziałek 10 i wtorek 11 czerwca.

Sprzedaż rabatowa w sklepach, cukierniach, restauracjach, kinematografach i t. p. W środę dnia 12 czerwca.

1) Sprzedaż rabatowa w sklepach, cukierniach, restauracjach, kinematografach i t. p. 2) O g. 3 po poł. w Teatrze Paryskim przedstawienie dla młodzieży „Królewna Suleczka”, baśń Andersena (Bilety do nabycia w cuk. Jackowskiego). 3) O godz. 8-ej wiecz. w Teatrze Paryskim „Wieczornica” (Bilety do nabycia w cuk. Jackowskiego).

We czwartek 13 i piątek 14 czerwca.

Kwesta domowa: Zbieranie składek na listy, sprzedaż afiszy, nalepek i t. p.

W sobotę dnia 15 czerwca.

1) Kwesta domowa. 2) O godz. 8 w sali Teatru Ludowego przy ul. Krakowskiej „Koncert Popularny”.

W niedzielę dnia 16 czerwca.

Kwesta uliczna od godz. 8 rano do 8 wiecz. W godzinach po południowych Koncert Orkiestr w ulicach Panny Marji.

Sklep i biuro Kwesty przy ulicy Panny Marji № 52.

KRONIKA.

Posiedzenie Rady miejskiej.

Dziś we wtorek, o godz. 5 po poł. odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej w sprawie dalszego rozpatrzenia i zaakceptowania budżetu miasta 1918 | 19 rok.

Niedzielnej procesji na Jasnej Górze.

W niedzielę o godz. 11 i pół przed południem z bazyliki Jasnogórskiej wyruszyła procesja Bożego Ciała celebrowana przez ks. kan. M. Fulmana, którego poprzedzało duchowieństwo świeckie i OO. Paulini.

Imponującym był widok tego długiego pochodu z udziałem wszystkich bractw, cechów i szkół, między którymi powiewało blisko 50 różnobarwnych, złotem, srebrem i kamieniami haftowanych chorągwi i proporców.

Przy ołtarzach ustawionych u podnóża klasztoru i na szczycie były odczytane Ewangelje św. i wykonane

pienia religijne.

Zaznaczyć trzeba, że na miejscu b. pownika Aleksandra II podniosło wrazenie sprawiło ustawienie ołtarza Arcybractwa Różańca Sw. wspaniale przystrojonego. Ponad zielenią zdobiącą ołtarz wykwiatała w górę postać Najświętszej Marii Panny, jakby błogosławiącej modlących się wierznych.

Porządek utrzymywała częstochowska Straż ogniowa.

Z niedzieli.

Pomimo, że powietrze było w niedzielę dość chłodne, ruch na śmieście był bardzo ożywionym. Niemało się do tego przyczynił i znaczek na Samopomoce szkolne.

Urządzany po południu koncert orkiestr szkolnych w parku Staszica do samego wieczora przyciągał dość dużą publiczność, żądną usłyszeć się młodocianych muzyków.

Do częstochowianek.

Poraz już trzeci w czasie wojny biegnie po przez kraj hasło „Ratujmy dzieci!” I jak na głos pobudki, wzywającej rycerzy do walki, tworzą się szeregi ratowników dziatwy polskiej, we wszystkich miastach powstają komitety wielkiej kwesty. W Częstochowie jednostki odczuwające niedolę dziatwy, skupione przy Stow. Kupców Polskich, pracują już od szeregu dni nad zorganizowaniem tej obywatelskiej akcji w naszym mieście.

Jedną z sekcji komitetu wielkiej kwesty w Częstochowie — komisja kwesty ulicznej, która się odbywać będzie w niedzielę 6 i 19 czerwca, za pośrednictwem „Główna Cz.” zwraca się do częstochowianek z gorącą prośbą o poparcie jej zamierzeń przez zapisywanie się na listy kwestarek.

Komisja kwesty ulicznej ma nadzieję, że hasło „Ratujmy dzieci!” przemówi do serca każdej częstochowianki, że żadna nie odmówi jej prośbie, i że miast frazesu, znajdzie lepszy oddźwięk ponura rzeczywistość — liczne mogiły dziatwy polskiej; mizerne twarzyczki tych, którzy są „jak pisklęta bezpiórne, co ostrych wiochów wytrzyma nie mogą”. Dlatego musimy je osłonić, ratować, odegrać od nich „złe chmury”, jak mówi jedna z najbardziej odczuwających niedolę naszej dziatwy i najbardziej ją miłująca poetka, Marija Konopnicka.

Częstochowianki! Otiarność wasza i poświęcenie dla dziatwy są już znane. Niechaj i tym razem czyn świadczy o zrozumieniu przez was wielkich hasł i nakazów chwili.

Zapisujcie się jaknajliczniej na listy kwestarek codziennie, na razie od godz. 3 po poł. w lokalu Stow. Kupców Polskich, ul. Kościuszki, 16, II piętro.

Zmiany w duchowieństwie.

Ks. kan. Szabelski dotychczasowy proboszcz w Rozprzry wkrótce przenosi się do Konina.

Występ ze społó w dętych szkolnych.

W niedzielę w parku Staszica na zabawie w Samopomoce szkół średnich wystąpiły trzy orkiestry dęte miejscowych gimnazjów męskich.

Piękna jest rzecz, pracować dla dobra bliźnich, to też niedzielę naszą, w warunkach tak dziś trudnych, poświęcając czas i siły swe dla wyuczenia się repertuaru de występu, tem samem spełnia uczynek humanitarny i to powinno być głównym celem występu.

Pierwsza weszła na estradę orkiestra szkolna i gimn. polsk. dyr.

G. Kościńskiego, zespół ten istniejący od niedawna, bacząc na czas tak krótki, rozporządza znacznym repertuarem i gra bardzo rytmicznie, dyryguje nim kapelmistrz p. Piotr Biernacki.

Druga z kolei orkiestra gimn. dyr. Szudejki, posiada komplet najliczniejszy i gra bardzo dobrze nawet utwory trudne, kapelmistrzem jej jest p. Aubrecht, doskonały klarncista i kontrabasista, a przytem kapelmistrz sawodowy.

Trzeci występ przypadł orkiestrze gimn. T. O. S. pozostającego pod dyr. p. W. Płodowskiego. Orkiestra ta wywarła dobre wrażenie, gdyż grała najczystej, a dla tego, że posiada najlepsze instrumenta, pochodzące z jednej firmy i trzymające jeden strój. (Wiadomo, że instrumenta, pochodzące z różnych firm, posiadają różne stroje i przez to nie brzmią czysto, jak to ze względu na trudne warunki, ma miejsce w wielu orkiestrach szkolnych), pozatem orkiestra trzymała się dzielnie w rytmie, a gdyby jeszcze subtelniej ośmiewała, stanowiła by zespół bardzo sympatyczny. Dyrygował p. L. Makosza. b-mol.

Rocznica

Generała Dąbrowskiego.

W czwartek 6 czerwca bm. przypada stuletnia rocznica śmierci gen. Dąbrowskiego. W Warszawie i prawie we wszystkich miastach Królestwa potworzono już komitety, aby odpowiednio uczcić rocznicę śmierci wielkiego wodza i patrioty. Tymczasem u nas w Częstochowie do dziś dnia niechęć aby coś w tej sprawie poczyniono.

Nie sądzimy aby nasze miasto miało stanowić wyjątek w oddaniu hołdu cniom przestawnego twórcy legionów.

W Sosnowcu naprzykład obrano już ulicę, która odtąd będzie nosiła imię generała, a w Warszawie jeden z najładniejszych placów, Zielony, nazwano placem Dąbrowskiego. Niezależnie od tego, prezydium Rady miejskiej projektuje następujący program obchodu dn. 6 czerwca r. b. Rano w katedrze św. Jana nabożeństwo uroczyste, o godz. 5 po poł. w sali ratusza posiedzenie uroczyste Rady miejskiej, bezpośrednio zaś po nim nastąpi odsłonięcie tablicy pamiątkowej gmurowanej w ścianę frontową gmachu ratusza. Nadto w lokalach kursów dla dorosłych, zarządu miasta oraz w szkołach i instytucjach odbędą się odczyty, poświęcone życiu i zasługom generała Dąbrowskiego.

Zebnanie miesięczne T-wa Rolniczego.

Dziś we wtorek 4 b. m., odbędzie się miesięczne zebranie T-wa Rolniczego, w pawilonie małym na polach doświadczalnych.

Echa z dnia znoczka.

Jak nam komunikuje ks. pref. Kneblewski, czysty dochód z koncertu orkiestr szkolnych wyniósł przeszło 500 mk.

Ku przestrodze!

W tych dniach zdarzyło się na linii Częstochowa—Herby kilka wypadków kradzieży kieszonkowych: Ostatekno pewnemu kupcowi skradziono 8000 mk. A więc os roznial

Zadania kelnerów.

W sobotę 1 czerwca Zarząd częstochowskiego Stow. Kelnerów rozesłał do wszystkich właścicieli restauracji i cukierni zadania o polepszenie bytu swych członków. Zarząd Stow. jak pisze w petycji kieruje się koniecznością, wypływającą z nadzwyczaj trudnych warunków ży-

wych doby obecnej oraz chęcią podniesienia kulturalnej, moralnej i zawodowo fachu kelnerskiego.

Ważniejsze punkty zadań przyczynają:

Zniesienie tak zw. „napiwków“ a wprowadzenie opłaty procentowej: w restauracjach 10 proc., w cukierniach i kawiarniach 15 proc. wypłaconej przez właścicieli, od zainkasowanej przez kelnerów sumy.

Uwaga. Stow. Zawodowe Kelnerów najsoleńniej przestrzegać będzie aby napiwki nie były nadal przez członków przyjmowane, natomiast w każdym zakładzie wywiesza się napisy: „Upraszamy Szanowną Publiczność o niezwracanie się z napiwkami, gdyż takowe przyjmowane nie będą“.

Zniesienie wykonania wszelkich robót w zakresie fachu kelnerskiego nie wchodzących, jako to: nastawiania piwa, mycie szkła itp.

W restauracjach i cukierniach kelnerzy i pomocnicy winni otrzymać odpowiedni wikt, dyżurni całodziennie, a ci którzy pracują w obiad i podczas kolacji — obiad i kolację. W tych zakładach, gdzie pracownicy nie otrzymują obiadów ze względu na nieprowadzenie kuchni właściciele płacą kelnerom mk. 90, a pomocnikom mk. 50 miesięcznie.

Pracownicy za kupione dla siebie potrawy, piwo, herbata itp. otrzymują od właścicieli 30 procent ustępują.

Uznanie Stow. Zawodowego Kelnerów, jako przedstawiciela wszystkich pracowników kelnerskich, oraz przyjmowanie pracowników jedynie tylko za pośrednictwem tegoż Stow. warszyszenia.

Termin odpowiedzi wyznaczono do 5 czerwca.

Fanty żywnościowe.

W sobotnim rze „Gońca“ w notatce „Najcenniejsze fanty“ zachęca liśmy M. D. Z. i wszystkich właścicieli ziemi posiadających artykuły żywnościowe do zasilenia urzędzanej przez nasz komitet loterii, otóż dla przykładu notujemy, że Magistrat warszawski postanowił udzielić komisji kwesty „Ratujcie Dzieci“ fantów żywnościowych na urządzaną tam loterię fantową do wysokości sumy 1000 mk.

Z seminarjum im. T. Kościuszki.

Jak się dowiadujemy egzaminy wstępne przedwakacyjne w Seminarjum Nauczycielskim im. T. Kościuszki odbędą się w dniach 10 i 11 czerwca.

Kandydaci winni nadesłać następujące dokumenty: 1) prośbę o dopuszczenie do egzaminu z oznaczeniem dokładnego adresu i rodzaju utrzymania rodziców, 2) metrykę, 3) świadectwo szkolne, 4) świadectwo moralności, 5) piśmienne zobowiązanie rodziców do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej i 6) krótki życiorys własnoręcznie napisany.

Pedania przyjmuje i programy na żądanie wysyła Kancelarja Seminarjum (św. Barbary 15a).

Seminarjum dla Nauczycieli Ludowych w Ursynowie.

Dowiadujemy się, że egzaminy wstępne na kurs i Seminarjum rozpoczyna się dnia 10 czerwca b.r. Kandydaci w wieściu od lat 15 do 17 winni od 10 czerwca nadesłać pod adresem: Warszawa ul. Szopena 16 następujące dokumenty: 1) prośbę o dopuszczenie kandydata do egzaminów z oznaczeniem dokładnego adresu oraz sposobu zarobkowania rodziców lub opiekunów, 2) metrykę na druku, 3) świadectwo szkoły, w

Tabela cen w gabinecie Lekarza Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marii № 49.	
Wszelka porada bezpłatnie	
Wyjście zęba	2 m.
„ bez bólu	4 m.
Plomba cementowa lub miedziana z leczeniem	6 m.
Plomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem	8 m.
Ząb sztuczny w kauczuku	12 m.
Korona	35 m.

której kandydat kształcił się poprzednio, 4) świadectwo powtórnego szeptowania ospy, 5) piśmienne zobowiązania rodziców do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej, 6) poświadczenie dwu osób wiarogodnych (np. miejscowego proboszcza, lekarza, obywatela), stwierdzające dobre i moralne sprawowanie się kandydata, 7) krótki własny życiorys kandydata.

Kradzież.

W sobotę dn. 1 b. m. skradziono Klemenowi Ciesielskiemu, ul. Fabryczna 9, ubranie i bieliznę, wartości mk. 300.

Wiadomości z okolicy Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.“

ZAKRZEW.

P o z a r. W sobotę i czerwca wybuchł tu pożar z nieznaną przyczyną, który strawił prawie że wszystkie domy robotnicze.

BLĄGOWNIA.

Przedstawienie amatorskie.

W niedzielę 2 b. m. grono amatorów odegrało na rzecz Kwesty Ogólno-Krajowej komedię w 1 akcie p. t. „Młynarz i Kominiarz“.

Na wyróżnienie zasługują: pani S. Tenisow—w roli Tekli, dając dobry typ młynareczki, oraz panna P.—w roli Praksedy.

Z ról męzkich zaś pp.: Kowalski, jako majster kominiarski, Ten sow; jako Sobek i Rakocz w charakterze Franusia Pytla.

Co do działu wokalno-koncertowego, to wykonawcy w miarę sił, dobrze wywiąza li się z zadania.

W czasie przedstawienia przygrywała orkiestra rznieża z Trzepizuru.

WRAŻENIA I UWAGI.

Nareszcie wydarło się z ust młodzieży szkolnej, pragnącej złożyć w ofierze biedniejszemu kolegom pracę kwestarską, udało się urządzić dzień znaczka na Samopomocę! odetchnięto, gdy porankiem wzeszło słońce jasne i pogodne

Na ulicach miasta rolegi się pogwar młodzieńczych głosów, zachęcających do składania ofiar na biedną czeredę szkół średnich: Wyjątkowy to był dzień, bo zespolił poraz pierwszy w Częstochowie młodzież wszystkich szkół średnich w pracy dobroczynnej „Sami dla siebie“ Wyjątkowy, bo okazał, jak społeczeństwo kocha młode pokolenie, ofiary składano sute, i jak nas informuje ks. W. Kneblewski rezultaty przechodzą granicę zwykłych naszych kwest ulicznych.

Chętnie dawano sympatycznym kwestar kom i kwestarom, chętnie sypano na taę w kinematografach, teatrze Ludowym, pod Jasną Górą i w Alejach ks. (1) b) w skiemu.

Popołudniu zadebiutowały w Parku Staszycza orkiestry trzech szkół męzkich: p. S. Kościńskiego młody zespół, poraz pierwszy popisujący się wobec szerszej publiczności pomimo krótkiej, bo dwumiesięcznej pracy, wykazał zgranie się i rękuję sobie piękną przyszyłość; p. W. Szudejko, pod dzielną batutą p. Aubrechta, znana ogólnie, jako jedna z najlepszych orkiestr w naszym mieście, grała zacięcie ze zwykłą sobie dokładnością i artystem, koncertantka w całym tego słowa znaczeniu, p. W. Płodowskiego, pod kierunkiem, wszechstronnie pod względem muzycznym uzdolnionego, p. Makoszy, zadebiutowała koncertowo, znać wielki postęp pod każdym względem i staje w szeregu pierwszych zespołów orkiestralnych.

We wszystkich orkiestrach czuć zapal i przejęcie się wartością muzyki, jako środka uprzyjemnienia sobie życia szkolnego; „Sześć Boże“ wszystkim orkiestrom.
Całość wczorajszego dnia, ze wspaniałą procesją i ożywieniem świątecznym na ulicach i w parku na koncercie pozostanie miłym wspomnieniem w sercach naszej młodzieży.
W. K.

Z Warszawy.

Zwołanie Rady Stanu.

W kołach zbliżonych do sfer rządowych panuje przekonanie, że zwołanie Rady Stanu nastąpi około 20 b.m.

Fanty żywnościowe.

Magistrat postanowił udzielić komisji kwesty „Ratujcie dzieci“ fantów żywnościowych na urządzaną loterię fantową do wysokości sumy 1000 marek.

Zebranie Związku Rewizyjnego.

Zebranie Związku Rewizyjnego polskich stowarzyszeń rolniczych i kasy centralnej rolniczych stowarzyszeń pożyczkowych odbędą się w Warszawie, w dniach 12 i 18 czerwca 1918 r. w gmachu Centralnego Towarzystwa Rolniczego przy ul. Kopernika № 30, i sze piętro. Początek zebrania 12 czerwca o godz. 10 rano.

Przed zebraniem, o godz. 9 rano odprawiona będzie Msza św. w kościele św. Krzyża w kaplicy Matki Boskiej (po lewej stronie).

Dzieło o Kościuszcze.

Wypełniając ostatnią wolę ś. p. Tadeusza Korzona, Warszawskie Tow. Naukowe przystępuje do drugiego wydania uzupełnionego i poprawionego jego dzieła p. t. „Kościuszcze“. W celu zebrania na ten cel funduszu Tow. Naukowe odwołuje się do ofiarności instytucji i społeczeństwa.

Rozmaitości.

Aresztowanie socjalistki.

W Canzas City aresztowana została znana socjalistka amerykańska p. Pastor-Stoken. Sąd uznał ją winną zdrady stanu. Rozmiar kary ogłoszony będzie w dniach najbliższych.

Marka zamiast korony.

„Acht-Uhr-Blatt“ donosi, że w wiedeńskich kołach finansowych krąży pogłoski, iż w sferach międzynarodowych powstała myśl zniesienia austro-węgierskiej waluty koronowej i zastąpienia jej walutą markową.

Najprostszym rozum do uznania Boga prowadzi i każdy człowiek znajduje Boga w swem sercu.

Znajdzie Boga wszędzie ten, kto ma Go w swojej duszy. — św. Augustyn.

Wszystkie zwierzęta stworzone są z twarzą do ziemi zwróconą, jeden tylko człowiek postacia prosto w górę strzela i twarz do nieba najłatwiej podnieść może; znak to, że do wyższych rzeczy jest stworzony.

Tabela niurzędowa

wygranych III Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.

W 1 m dniu ciągnięcia V klasy główne wygrane padły na numery naępujące:

Mk. 300,000 na Nr. 31321.
Mk. 10,000 na Nr. 24868.
Mk. 4,000 na Nr.Nr. 5586, 26810

30985.
Mk. 1,500 na № № [3679, 15901, 35918.

Mk. 700 na №№ 2199, 7748, 10812

18655, 17806, 22703, 26967, 81958, 83284.

Mk. 500 na №№ 2614, 6611, 7992

10856, 13130, 17927, 18420, 18766, 19225

19618, 20461, 22180, 24702, 26043,

26526, 29044, 29524, 30226, 31488,

37269, 89983, 41135, 48048, 48967,

46139, 47309, 49616.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż zapalek Mszczonowskich Stradomska 6. Kantor. 518

Przechodzą Rynek Wieluński mgnbiono stronę **papieroninę** łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot do Gońca za nagrodą 10 Mk. 573-

Bryczkę parokonną sprzedam lub zamienię na jednokonną. Wiad. Ost. Gross Botaniona 4. Habiniak. 568-

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji № 27.

Program od niedzieli 2-go do srody 5-go czerwca

TYLKO 4 DNII

TYLKO 4 DNII

Pocakunki które uśmiercają...

Dramat nastrojowy w 5-ciu aktach
W roli głównej niezrównana artystka włoska, słynna **Marja Carmi.**

NAD PROGRAM: ŻUBRY W BIAŁOWIEŻY. (Zdjęcia z natury.)

Anons: Znacomita artystka warszawska **Mia Mara** wkrótce ukaże się w wielkim, wspaniałem dramacie wschodnim „**Róża Haremu**“.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufet cukierniczy przy teatrze.

Dla dzieci wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe, — — — Szczegóły w afiszach i programach.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby z k ó r n e w o n e r y z o n e
i d r ó g m o z o w y c h .
Ordukuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 807—

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji № 10.
Wymowanie zębów bez bólu. Plomby od Mk. 5.— Zęby sztuczne od Mk. 10.—
Korony od Mk. 30.
Laboratoryum zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Do fabryki A. Borsig w Hindenburgu (Zabrze) na Ślązku, potrzeba do roboty na placu 30—40 kobiet niezamężnych z płacą Mk. 3 do 4 dziennie. pomieszczenie bezpłatne. Całodzienne utrzymanie, w kantynie fabrycznej Mk. 1.50 fen. Zgłaszać się do Niemieckiej Centrali w Częstochowie Dojazd 9. [0156—

Stanisław Rumszewicz
advokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękna № 7
parter front (obok sądu pokoju 1-go okręgu)
Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano i od 2-ej do 5-ej po południu.

Gimnazjum żeńskie filologiczne
M. SŁOWIKOWSKIEJ
(ul. Kościuszki № 24.)
zawiadamia, że egzaminy przedwakacyjne dla nowowstępujących uczenie trwać będą od 10 do 15. Czerwca. 569—

Pierwory w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul Panny Marji 73. obok parku. 416—

Meble, stoły, krzesła, szafy kredens, łóżka i materace tania wyprzedaja. Ulica Panny Marji 12. 654—

OSOBA energiczna lat 38. poszukuje od 1-go Sierpnia lub Września posady gospodyni przy małym gospodarstwie wiejskim, u jednej osoby najchętniej na plebanji znajomość szycia. Oferta w Gońcu dla „lat 38.“ —

Nauczycielka posiadająca języki i muzykę, poszukuje kondycji. Wiad. w Gońcu. 566—

Maturzystka poszukuje kondycji Wiad. w Gońcu. 566—

Ochroniarka lat 28. poszukuje posady od 1-go Września, gruntowna znajomość swego fachu i praktyką przy chorych. Oferta w Gońcu dla Ochroniarki. 551—

Nauczycielka szkoły średniej; specjalność niemiecki i arytmetyki, poszukuje kondycji na wieś na wakacje. Wiad. w Gońcu. 529—

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz. Oszojeźd. Nr. 37828 549—

Futro damskie dobre kupię. Adres w Gońcu. 555—

Sprzedam 20 mórg ziemi, zabudowania gospodarskie, inwentars i sklep spożywczy. Mykanów pow. Noworadomski Mikołaj Kuźniak 518—

Zgubiono broszkę pamiątkową w prześle alejami od magistratu do okierru Jaakowskiego. Zaskawy szalozoa zechce zwrócić za wynagrodzeniem w Administracji „Gońca“ dla M. 532—

Pokój do wynajęcia umeblowany frontowy z osobnem wejściem elektrycznym oświetleniem może być z całodziennym utrzymaniem Kościuski 13 m. 8 525—

Dn. 3 | VI 1918 r. sawiadomiono o spalenię książeczek członkowskich kasy Pożycz. Orszoed. Nr. 5655 i 7797. 571—

Ujonek kl. 7 i Głmn. Pol. poszukuje kondycji na czas wakaojny Wiad. w Gońcu. 561—

Jest do sprzedania nowa jesienka oraz mało używany żakiet męski. Wiadomość u stróża ulica Dojazd Nr. 9. 565—

Skradziono kwit na 200 rubli z mieszkania Marji Chruszowskiej ul. 8-tej Barbary 8 wystawiony przez Rudolfa Tatarczaka 564—

Pokój umeblowany z elektrycznością osobnem wejściem ul. Panny Marji 42 m. 8 sobaczyc można o godz. 3. 567—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“